

פיצויים בתביעות לשון הרע - גובה הפיצוי לנפגעים

אדם שסבל מלשון הרע יכול לתבוע את המשמיץ במסלול פלילי ובמסלול אזרחי. במסלול הפלילי עלול הנתבע לספוג עונשים כקנס ואף מאסר. בנוסף, בית המשפט רשאי לפסוק פיצויים שאותם יהיה על הנתבע לשלם לתובע. גובה הפיצויים מחושב לפי היקף הפרסום והנזק שנגרם לתובע בגינו. עו"ד אסף דוק מסביר מהי תביעת לשון הרע וכיצד מחושבים הפיצויים במסלול התביעה האזרחי.

מהי תביעת לשון הרע?

לשון הרע היא השמצתו של אדם בציבור. הדברים שנאמרו מוגדרים כלשון הרע תחת תנאים מסוימים. עליהם להיות עובדה שקרית; עליהם להיאמר מול עדים, חוץ מהמושמץ שהתוודע אליהם; עליהם להופיע בדרך פומבית, כגון אמצעי התקשורת השונים; והאם הנתבע מתעקש על דבריו או פרסם התנצלות.

הדברים המוגדרים כלשון הרע מפורטים בחוק איסור לשון הרע תשכ"ה-1965: השפלת אדם בעיני הבריות, לייחס לו התנהגות או מעשים שונים, לנסות לפגוע במשרתו או במקצועו ואף לבזותו בשל נתוני הרקע שלו כגון גזעו, מוצאו או דתו.

הפצת שמועות אלה עלולה להיות בעלת השלכות כבדות משקל, הן במישור האישי, הן במישור החברתי והן התעסוקתי. ההשמצה יכולה להיות כנגד אדם פרטי, אדם ציבורי ואף כנגד חברה, למשל השמצת מוצר מסחרי. התוצאה עלולה להיות הרס מוניטין, חרם צרכנים, פיטורין ואף הפסד עסקאות כלכליות.

בתביעת לשון הרע החוק מאפשר לתבוע בשתי דרכים: תביעה פלילית ותביעה אזרחית. התביעה הפלילית מוגשת באמצעות האזרח על ידי קובלנה פלילית ולא דרך המדינה, ומטרתה היא השגת עונש בדמות הרשעה פלילית, קנס ואף עונשי מאסר. מטרת התביעה האזרחית היא השגת סעד הצהרתי וכספי.

את התביעה האזרחית אפשר להגיש כנגד אדם פרטי, אך גם נגד אמצעי התקשורת שבו פורסמה הידיעה, למשל בעלי אתר אינטרנט, בעלי עיתון וכך הלאה. בדרך דומה יכולה להיות תביעה הקשורה ללשון הרע מהלך למנוע פרסום שמו של אדם, כדי למנוע פגיעה במוניטין שלו.

פיצויים על לשון הרע במסלול האזרחי

הפיצויים הנפסקים בתביעת לשון הרע הם חלק מתביעה אזרחית על נזקים אפשריים שנגרמו לתובע. התביעה יכולה להיות חלק מתביעה גדולה יותר הקשורה לדיני נזיקין. כדי להשיג סעד, יש לעבור כמה שלבים:

□ על ההשמצה לענות על ארבעת התנאים שפורטו לעיל כדי שתוגדר כלשון הרע (שקרית, בפני עדים, פומבית, אי התנצלות).

□ לאחר מכן יש להוכיח את הנזק שנגרם לתובע. ככלל, נזק מוגדר במגוון תופעות, כולל כאב, נזק כלכלי, סבל ועוגמת נפש. על הקשר להיות קשר סיבתי, כלומר יש להוכיח כי לשון הרע עצמה היא שגרמה לתובע את הנזק.

□ על אף הנאמר לעיל, יש לדעת כי בית המשפט יכול לפסוק פיצויים על לשון הרע, גם אם לא הוכח כי נגרם לתובע נזק. בשנת 1998 הוסיף בית המחוקקים לחוק איסור לשון הרע את סעיף 7א(ב), ובו נקבע כי אם הנתבע נמצא אחראי לביצוע עוולה נזיקית לפי החוק, יכול בית המשפט לחייב אותו לפצות את התובע בסכום של עד 50,000 ₪, גם בלי צורך להוכיח שנגרם לו נזק.

כיצד נפסקים פיצויים בתביעות לשון הרע?

בית המשפט משתדל לקבוע במסלול האזרחי סעד של פיצויים שמטרתם לפצות את הנפגע ולהביאו למצב שבו היה, אילולא נפגע מלשון הרע. מטרת הסעד היא לתקן את הנזק לשמו הטוב של הנפגע, לשפר את תחושתו ולספק לו משענת כלכלית אם ניוזק. אם בית המשפט קבע שאכן היה לשון הרע, עליו לקבוע את גובה הפיצויים והדרך לחשבם היא באמצעות בדיקת פרמטרים אלה:

□ מה הנזק שנגרם לתובע.

□ מה היו כוונותיו של הנתבע בעת הפרסום. האם עשה זאת בתום לב או בכוונה. האם התנצל לאחר הפרסום השקרי או חזר על דבריו.

□ מה מהות הפרסום והיקפו.

לאחר שבית המשפט בודק את כל הגורמים הללו ואת השפעתם, הוא קובע את גובה הפיצוי לתובע. סעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע קובע כי בית המשפט יכול לקבוע את גובה הפיצויים לפי גובה הנזק שנגרם בגלל לשון הרע. ככל שהתובע יכול להוכיח כי הנתבע התכוון לפגוע בו בדרך קשה יותר וכי התוצאה אכן רחבה בהיקפה ובתוצאותיה, כך הפיצויים שייפסקו לטובתו גבוהים יותר. לדוגמה, אדם פרסם פוסט בפייסבוק הטוען כי מוצר מזון מסוים רעיל, וכתגובה הפסיק הציבור לרכוש את המוצר. כתוצאה מכך, ירדו המכירות של המפעל והוא נקלע לקשיים כלכליים, עד כדי מצב של פיטורי עובדים. בית המשפט רשאי לחשב את הנזק המצטבר שנגרם ולפסוק פיצויים שכוללים את סה"כ הנזק.

מובן שיהיה קשה יותר לפסוק פיצויים כאשר הנזק הנגרם הוא סבל נפשי, מצוקה אישית וכדומה. עם זאת, בית המשפט ייחשב זאת לפי היקף הפרסום, מעמדו של התובע, מידת ההשפלה שספג מהפרסום ואף ההשלכות של לשון הרע על עתידו.

אם יוכח כי לשון הרע פורסמה בתום לב או ברשלנות ואם הפגיעה בתובע אינה כל כך חמורה, הרי בית המשפט רשאי לפסוק פיצויים נמוכים יותר. בדרך דומה יכול בית המשפט לקבוע פיצויים נמוכים, אם נמצא כי לא נגרם לתובע כל נזק ואם התובע התנהג בדרך מחפירה עד כדי כך שאין מקום לפסוק לטובתו פיצויים. למשל נהג באליומות ובדרך לא חוקית אחרת כלפי הנתבע.

לסיכום, חוק איסור לשון הרע הוא חוק מורכב, הכולל סעיפים רבים והגנות שיש להכירן ביסודיות. אף אם המקרה של לשון הרע ברור, יכולה ההגנה להשתמש בטיעונים מסוימים כדי לדחות את התביעה ויש להכירן בין אם אתם בצד התובע ובין אם אתם בצד הנתבע. מומלץ לגשת לתהליך עם עורך דין פלילי בעל ניסיון, המכיר את החוק ויודע כיצד להתכונן לתביעה מהסוג הזה.

הוציאו דיבתך רעה? פרסמו עליך לשון הרע? או מצאת עצמך נתבע בגין כך?

אתה זקוק לעורך דין המתמחה בדיני לשון הרע שייסע לך בניהול ההליך האזרחי או הפלילי בכותלי בית המשפט. תביעת לשון הרע איננה תביעה פשוטה. מעבר לעובדה שאפשר להגיש תביעה בשתי מסגרות, אזרחית, פלילית או בשתייהן, יש לבדוק היטב אם אכן התבצעה עבירה, כדי לא להפסיד בתביעה. השמצות, עלבונות ועובדות שקריות הן אירועים לא נעימים, אך כדי להגדירן כלשון הרע עליהן לעמוד בשרשרת של תנאים, כגון מי הם העדים להשמצה, הצורך להוכיח נזק ועוד. לכן, מומלץ להיוועץ בעורך דין מנוסה הן אם אתם בצד התובע והן אם בצד הנתבע. יש לבדוק את פרטי המקרה, לוודא את ההגנות שאפשר להפעיל ולבחור את מסלול התביעה המתאים לכל מקרה ומקרה.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לתובעים ונתבעים בדיני לשון הרע מזה תקופה ארוכה ובכך שומרים נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת בגורמים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה והוציאו

09/12/2019

077-5006206

052-6885006

פיצויים בתביעות לשון הרע - גובה הפיצוי לנפגעים

דיבתכם רעה ופרסמו עליכם לשון הרע או שמצאתם עצמכם נתבעים בגין כך, פנו ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאירו פרטים ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.